

Streszczenie raportu dt. opinii mieszkańców Gliwic na temat warunków życia w mieście i ich oczekiwań wobec władz samorządowych

TNS Polska dla Miasta Gliwic

Warszawa, grudzień 2015

Spis treści

1. Informacje o badaniu	3
2. Wyniki badania	4
2.1. Związek mieszkańców z Gliwicami	4
2.2. Gliwice wczoraj i dziś – zmiany w ocenach mieszkańców	5
2.3. Najważniejsze sprawy, zalety, problemy i oczekiwania	6
2.4. Transport, komunikacja i ruch drogowy – preferencje i oczekiwania	11
2.5. E-Urząd	14
2.6. Ocena działalności Prezydenta Miasta	14
2.7. Źródła informacji Gliwiczian o tym, co się dzieje w mieście	16
2.8. Prasa, radio, telewizja – media najczęściej wykorzystywane przez gliwiczian	18
2.9. Mieszkańcy Gliwic o konsultacjach społecznych	19
2.10. Budżet obywatelski według mieszkańców	20
2.11. Ewaluacja oferty edukacyjnej szkół w Gliwicach	21
2.12. Opinie mieszkańców na temat przedsięwzięć dofinansowywanych przez miasto	21

Zespół badawczy:

Monika Pałasz-Szczęsna

Anna Trząsalska

Informacje kontaktowe:

Monika Pałasz-Szczęsna

Account Manager
Zespół Badań Społecznych
m: monika.palasz-szczesna@tnsglobal.com
t: 22 598 96 75
k. +48 504 129 564

Anna Trząsalska

Junior Research Executive Associate
Zespół Badań Społecznych TNS Polska
e anna.trzasalska@tnsglobal.com
t +48 22 598 97 05
k +48 728 421 647

1. Informacje o badaniu

TERMIN REALIZACJI
BADAŃ:

29 listopada – 5 grudnia 2015 r.

PRÓBA

Reprezentatywna, losowo-kwotowa
pełnoletnich mieszkańców Gliwic

LICZBA
ZREALIZOWANYCH
WYWIADÓW

1020

METODOLOGIA
BADANIA:

Badanie zrealizowane za pośrednictwem
bezpośrednich wywiadów kwestionariuszowych
face-to-face wspomaganych komputerowo CAPI

Wykonawca badań

TNS Polska

2. Wyniki badania

2.1. Związek mieszkańców z Gliwicami

Połowa mieszkańców Gliwic mieszka w tym mieście od urodzenia. Wśród pozostałych osób, co piąty sprowadził się tu dawniej niż przed 40 laty, a 12% - między 31 a 40 lat temu. W sumie 30% ludności, to osoby, które sprowadziły się tu dawniej niż 30 lat temu. Migracje, które miały miejsce stosunkowo niedawno (w ciągu ostatnich 20 lat) stanowią 9%.

Chociaż połowa mieszkańców Gliwic nie urodziła się w tym mieście i przybyła z różnych innych stron, to jednak zdecydowana większość nie myśli o wyprowadzce ze swojego miasta (94%). Tylko nieliczni badani (4%) rozważają wyprowadzkę z Gliwic, a dodatkowo 2% nie potrafi udzielić jednoznacznej odpowiedzi.

Nieliczne osoby, które nie wykluczyły możliwości zmiany miejsca zamieszkania, stosunkowo rzadko brały pod uwagę przeprowadzkę na wieś (tylko 11% z nich). Najczęściej rozważały one wyjazd na stałe za granicę (37%) lub do innego miasta w Polsce (32%). Jedna piąta z nich nie wskazuje jednak konkretnej lokalizacji – po prostu chciałyby się wyprowadzić, a kwestia miejsca docelowego, jest tutaj drugorzędna lub też może na razie pozostaje jedynie w sferze bliżej niesprecyzowanych marzeń.

Przeprowadzkę najczęściej rozważają ludzie młodzi (9% osób poniżej 30. roku życia) oraz osoby, które sprowadziły się do tego miasta w ciągu ostatnich 20 lat (13%).

Osoby, które rozważały możliwość wyprowadzki z Gliwic, swoją decyzję najczęściej motywowały sytuacją zawodową (24% wskazało na brak pracy, a 16% niskie wynagrodzenie) lub sytuacją rodzinną (20%). Istotną przesłanką były także niższe ceny nieruchomości poza Gliwicami (14%).

Co prawda uzyskane wyniki należy traktować z dużą ostrożnością – ze względu na stosunkowo niewielkie liczebności – można jednak powiedzieć, że uczestniczące w badaniu osoby, które rozważały wyjazd za granicę, najczęściej kierowały się obecnym brakiem pracy, niskim wynagrodzeniem

i aktualną sytuacją rodzinną. Z kolei ci respondenci, którzy swoje ewentualne plany przeprowadzkowe wiąźali z innym miastem w Polsce mówili o niższych cenach nieruchomości poza Gliwicami, swojej sytuacji rodzinnej, o braku pracy i ewentualnej możliwości kształcenia się w wybranym kierunku po zmianie miejsca zamieszkania. Z kolei te badane osoby, które widziały swoją przyszłość na wsi, tłumaczyły się względami rodzinnymi, niższymi cenami nieruchomości poza Gliwicami, brakiem poczucia bezpieczeństwa oraz brakiem pracy.

Dziewięciu na dziesięciu pytanym czuje się związanym z Gliwicami. Słaby związek z tym miastem odczuwa 8% pytanym, a 2% - w ogóle nie czuje się związanym z tym miastem.

Związek z Gliwicami jest powszechny we wszystkich analizowanych grupach respondentów. Można jedynie zauważyć, że w mniejszym stopniu przywiązane do swojego miasta są osoby młode (poniżej 30. roku życia), takie, które sprowadziły się do tego miasta i mieszkają w nim stosunkowo krótko (do 20 lat) oraz rozważające zmianę miejsca zamieszkania. Trzeba jednak przyznać, że nawet sześć na dziesięć osób, które biorą pod uwagę możliwość wyprowadzki z Gliwic, czuje związek z tym miastem.

2.2. Gliwice wczoraj i dziś – zmiany w ocenach mieszkańców

Respondenci oceniając ostatnich 10 lat zmian w Gliwicach, nie mają wątpliwości – 90% ocen ma charakter pozytywny, przy czym 34% mówi o zmianach zdecydowanie na lepsze, a 56% - raczej na lepsze. Jedynie 4% badanych skłonnych jest uważać, że w Gliwicach między 2005 a 2015 zmieniło się na gorsze (tylko 1% uważa, że zdecydowanie na gorsze). Równie niewiele jest osób, które nie dostrzegają żadnych zmian i mówią, że nic w mieście się nie zmieniło.

Respondenci pytani o trzy najważniejsze inwestycje, które najbardziej wpłynęły na poprawę jakości życia w mieście, najczęściej wskazywali na

modernizację parków i skwerów (35%), remont uliczek Starówki (33%) oraz budowę basenów (32%).

W porównaniu z sytuacją sprzed dwóch lat, mieszkańcy w większym stopniu odczuwają wpływ modernizacji parków i skwerów na jakość ich życia (poprawa o 10 pkt proc.), ale także inwestycji rekreacyjnych – budowy hal sportowych (wzrost o 7 pkt proc.) i basenów (wzrost o 6 pkt proc.).

2.3. Najważniejsze sprawy, zalety, problemy i oczekiwania

Trzy sprawy, najważniejsze dla przyszłości Gliwic, to, według mieszkańców, budowa Drogowej Trasy Średnicowej (45% wskazań), remonty i budowa dróg i chodników (40%) oraz remont dworca PKP (37%). Te trzy kwestie znalazły się w ścisłej czołówce spraw, ulokowanych przez respondentów na pierwszych miejscach w rankingu priorytetów miasta, a zaproponowanych przez władze Gliwic. Trzeba w tym miejscu zaznaczyć, że mając możliwość wskazania odpowiedzi innej niż zaproponowana w badaniu, na inne – ważniejsze zdaniem respondentów sprawy – wskazywała mniej niż jedna na sto badanych osób.

Stwierdzone różnice w wynikach – w porównaniu z badaniem sprzed dwóch lat – mogą być konsekwencją nie tylko zmian w czasie, ale też różnic w kafeteriach przedstawianych respondentom. W najnowszym badaniu nie pojawiły się kategorie odpowiedzi dotyczące budowy obwodnicy oraz - osobno - budowy dróg (odnotowana różnica dotycząca wzrostu odsetka wskazań na remonty i budowę dróg i chodników – łącznie może być tego przyczyną. Pojawiła się z kolei możliwość wybrania odpowiedzi wskazującej na wzbogacenie oferty kulturalnej. W sytuacji konieczności wybrania nie więcej niż 3 odpowiedzi, zmiany mogą świadczyć nie tyle o wzroście lub spadku zainteresowania mieszkańców rozwojem poszczególnych dziedzin, ale o różnorodności decyzji, zależności od wielości, różnorodności i jakości przedstawionych opcji wyboru.

Niewątpliwie można powiedzieć, że kwestią numer jeden była i jest niezaprzeczalnie, sprawa budowy Drogowej Trasy Średnicowej. Mimo upływu czasu i różnic w pytaniach, odsetki wskazań na tę kategorię są niemal identyczne (44%-45%). Nic się w tej kwestii nie zmieniło, pomimo różnic w konstrukcji kafeterii pytania. Bardzo wiele oczekiwań nadal wiązanych jest z remontami i budową dróg oraz chodników (40%) – i na pierwszy rzut oka wydawałoby się,

że w tej dziedzinie odnotowaliśmy wzrost o 10 pkt proc., w stosunku do poprzedniego pomiaru, zrealizowanego przed dwoma laty (o którym wspominaliśmy już wcześniej), jednakże trzeba mieć na uwadze, że w tym roku nie pytano ani o budowę dróg osobno (przed dwoma laty kwestia ta uzyskała aż 17% wskazań), ani też o budowę obwodnicy (wówczas 17%). Oznacza to, że obecnej zmiany wyniku nie można jednak interpretować jako automatycznej kumulacji wskazań na inwestycje drogowe (czyli spadku), ani też wzrostu – jeśli patrzeć wyłącznie na zmianę odsetka wskazań na tę samą kategorię odpowiedzi.

Największa zmiana – w wynikach uzyskanych między 2013 a 2015 r. (aż o 12 pkt proc.) – dotyczyła oczekiwań względem estetyki miasta (wzrost z 10% do 22%) oraz czystości miasta (wzrost z 14% do 24%).

Największe zalety Gliwic, to – według mieszkańców – dynamiczny rozwój miasta (45%), oferta kształcenia i edukacji (42%) oraz fakt, że Gliwice są ładnym miastem (37%).

Respondenci wymieniający największe zalety miasta, najrzadziej wskazywali na dobrą sytuację na rynku pracy w mieście (10%).

Wśród respondentów, którym zadano spontaniczne pytanie o największe problemy Gliwic, aż 86% nie potrafiło samodzielnie przywołać żadnej takiej kwestii. Lista spraw przywoływana przez osoby, które dostrzegały problemy miasta była bardzo szeroka, jednak żadna z dziedzin nie została wyróżniona – na tle pozostałych – w sposób szczególny.

Stosunkowo najwięcej osób narzekało na korki w mieście (12%), ale niemal tyle samo na bezrobocie (11%). Niewiele rzadziej mówiono o braku mieszkań (8%), zgłaszano zastrzeżenia co do czystości w mieście (8%), zanieczyszczenia środowiska (7%) oraz niskiego poczucia bezpieczeństwa (7%).

Spośród kwestii dotyczących dróg, transportu i komunikacji, zgłaszane zastrzeżenia badanych dotyczyły braku miejsc parkingowych (6%), słabej komunikacji miejskiej (5%), złego stanu dróg i chodników (4%) oraz niewielu ścieżek rowerowych (2%).

Zastrzeżenia dotyczące uciążliwości czy braku komfortu życia w mieście wiązały się ponadto z remontami, renowacjami kamienic (5%), brakiem odpowiedniej oferty kulturalno-rozrywkowej (4%), hałasem (2%), małą liczbą

placów zabaw (1%), zastrzeżeniami dotyczącymi służby zdrowia (1%). Wśród wymienianych przez respondentów problemów znajdowały się ponadto: bieda (3%) oraz niegospodarność (2%). Pozostałe sprawy, o których mówili badani, stanowiły każdorazowo mniej niż 1% wskazań, ale po zsumowaniu, ich odsetek wskazań wyniósł 7%.

Bezpośrednie zestawianie wyników uzyskanych roku 2013 a 2015, nie jest możliwe ze względu na inny sposób pytania. Najogólniej można powiedzieć, że w roku 2013 badani wśród zalet spontanicznie wymieniali najczęściej zieleni miejską, dobrą lokalizację, chwalili Gliwice, że są ładnym miastem, że mają dobrą ofertę edukacji wyższej i szybko rozwija się. Teraz, gdy przedstawiono respondentom zamknięta listę odpowiedzi, na trzech pierwszych miejscach znalazł się dynamiczny rozwój, oferta kształcenia i edukacji oraz (podobnie jak przed dwoma laty) przekonanie, że Gliwice są ładnym miastem.

Z kolei do największych problemów miasta w 2013 r., badani najczęściej zaliczali bezrobocie, korki, słabą komunikację miejską oraz niskie poczucie bezpieczeństwa. Wśród wymienianych kwestii znalazły się ponadto brak miejsc parkingowych, uciążliwe remonty, niegospodarność oraz zły stan dróg i chodników. W 2015 nadal do największych problemów Gliwic mieszkańcy zaliczają korki, bezrobocie, ale także brak mieszkań, brak czystości i zanieczyszczenie środowiska, niskie poczucie bezpieczeństwa, brak skwerów, zieleni, ale też brak odpowiedniej liczby miejsc parkingowych i uciążliwe remonty.

Porównując ze sobą opinie mieszkańców na temat różnych aspektów życia w mieście (mogąc – tym razem – każdy z wymiarów ocenić z osobna), badani zdecydowanie najwyżej ocenili dostępność obiektów sportowych (77% ocen pozytywnych), ofertę kulturalną (73%) oraz rekreacyjną (70%). Ponad połowa badanych z zadowoleniem wypowiadała się na temat bezpieczeństwa zarówno w miejscach publicznych (59%), jak i w miejscu zamieszkania (58%), na temat placów zabaw (56%), a także estetyki i czystości miasta (52%).

Pozostałe cztery wymiary poddane ocenie mieszkańców uzyskały mniej niż połowę ocen pozytywnych. Trzeba jednak zauważyć, że w żadnym z przypadków, odsetek ocen negatywnych nie był wyższy niż ocen pozytywnych. W przypadku najslabiej ocenionej dziedziny – podstawowej opieki zdrowotnej – oceny negatywne stanowiły 21% i był to najwyższy odsetek ocen negatywnych, jakie

poszczególne dziedziny uzyskały w badaniu. Trzeba jednak zauważyć, że odsetek ocen pozytywnych był – nawet w stosunku tej najsłabiej ocenionej kwestii – dwa razy niższy, niż ocen pozytywnych, które stanowiły 44%. Podobnie jak przychodnie w Gliwicach, ocenione zostały przez mieszkańców: gliwicki rynek pracy oraz możliwości znalezienia pracy w mieście (18% ocen negatywnych do 42% pozytywnych). Zbliżone oceny otrzymały w badaniu stan dróg (14% do 45%) oraz chodników (13% do 45%).

Najwięcej trudności sprawiło badanym ocenienie placów zabaw (12% - co wynika z faktu, że osoby nieposiadające dzieci, w mniejszym stopniu interesują się tą problematyką i są mniej chętne, by wypowiadać się na ten temat) oraz sytuacji na lokalnym rynku pracy (7% - kwestia ta jest trudniejsza do ocenienia przez osoby, które są w wieku poprodukcyjnym – 17% braków opinii wśród najstarszej grupy respondentów).

Zestawienie średnich ocen¹, które niwelują różnice wynikające z różnej częstotliwości występowania braków opinii pokazują, że najkorzystniej oceniana jest dostępność obiektów sportowych (4,0 pkt), ale także oferta kulturalna i rekreacyjna (po 3,9 pkt). Najniższą średnią ocenę otrzymała podstawowa opieka zdrowotna w Gliwicach (3,2 pkt) oraz lokalny rynek pracy (3,3 pkt).

W porównaniu z badaniem zrealizowanym w 2013 roku, nie zmieniły się – w sposób bardzo istotny – oceny mieszkańców odnośnie estetyki i czystości miasta oraz poczucia bezpieczeństwa w miejscu zamieszkania (uzyskane obecnie wyniki są zbliżone do poprzednich). Bardzo wyraźnie poprawiły się oceny dotyczące oferty kulturalnej, bezpieczeństwa w miejscach publicznych oraz podstawowej opieki zdrowotnej.

Mieszkańcy pytani, jakie przedsięwzięcia powinny być, ich zdaniem, realizowane w Gliwicach, wskazywali przede wszystkim na remonty dróg i chodników (aż 49% wskazań), zwiększenie ilości terenów zielonych i skwerów (45%) oraz budowę ścieżek rowerowych i poprawę czystości miasta (po 40%). Co ciekawe, na niższych pozycjach znalazły się: budowa obwodnicy (31%) oraz oczekiwanie budowy nowych dróg (27%), co sugeruje, że mieszkańcy raczej

¹ Średnia ocen, gdzie ocenie zdecydowanie negatywnej przypisano wartość 1, ocenie zdecydowanie pozytywnej – wartość 5 (ocenom pośrednim – ich pośrednie wartości). Przy wyliczaniu średniej, wyłączono odpowiedź „trudno powiedzieć”.

opowiadają się za wyremontowaniem tych, które już są, a jeśli chodzi o budowę, to woleliby widzieć raczej nowobudowane ścieżki rowerowe niż drogi. Jednocześnie trzeba zauważyć, że bardzo niewiele osób (zaledwie 13%) oczekiwało organizacji w mieście miejskiej wypożyczalni rowerów. Co ciekawe, równie niewielki odsetek osób, jak tych wskazujących na wypożyczalnię rowerów, wskazywał na działania mające na celu poprawę funkcjonowania komunikacji miejskiej (tylko 15%).

2.4. Transport, komunikacja i ruch drogowy – preferencje i oczekiwania

Dwie piąte mieszkańców Gliwic najczęściej przemieszcza się po mieście za pomocą komunikacji miejskiej. Prawie tyle samo osób (38%) przeważnie wykorzystuje do tych celów samochód. Wśród pozostałych respondentów 14% najczęściej wybiera się w drogę pieszo. Tylko 2% badanych odpowiedziało, że najczęściej korzysta z roweru, a mniej niż co setny – że z motoru lub skutera. Kim są osoby wybierające poszczególne formy przemieszczania się po mieście?

- Z **komunikacji miejskiej** korzystają częściej kobiety (45%) niż mężczyźni (33%), to najczęściej mieszkańcy najmłodszy i najstarszy wiekiem (45% osób poniżej 30. roku życia i 51% osób w wieku 60. i więcej lat), zaś rzadko trzydziesto- i czterdziestolatkowie (odpowiednio: 25% i 31%). Im niższe wykształcenie badanych, tym częściej deklarowane przemieszczanie się po mieście z wykorzystaniem komunikacji miejskiej (od 27% osób z wykształceniem wyższym, 36% - ze średnim, 43% - z zasadniczym zawodowym, po 53% - z podstawowym).
- **Samochodem** po mieście częściej przemieszczają się mężczyźni (47%) niż kobiety (29%), to zdecydowanie najczęściej trzydziestolatkowie (58%), zaś najrzadziej najstarszy badani (zaledwie 22%). Im wyższe wykształcenie respondentów, tym częściej deklarowali oni, że przemieszczając się po mieście, najczęściej korzystają z samochodu (od 21% osób z wykształceniem podstawowym, 36% - z zasadniczym zawodowym, 43% - ze średnim po już 50% - z wyższym).
- Pieszo najczęściej przemieszczają się (być może ze względu na bliskie cele codziennych podróży) osoby najstarsze wiekiem (19% osób w wieku 60 i więcej lat), ponadto też częściej kobiety (17%) niż mężczyźni (11%).

Ponad połowa osób pytanych, co mogłoby ich skłonić do przesiadki z dotychczas wykorzystywanej formy transportu do środków komunikacji miejskiej stwierdziła, że nie ma takich rzeczy – nie są tym zainteresowani. Wśród pozostałych osób, na pierwszym miejscu znalazły się kwestie finansowe – obniżenie cen przejazdów (25%), na drugim – wzrost liczby istniejących linii

(15%), a na trzecim – poprawa komfortu podróżowania (11%). Najmniej zwolenników zyskały pomysły rozszerzenia strefy płatnego parkowania oraz wzrostu opłat parkingowych (po 3%) – zapewne z tego powodu, że wśród odpowiadających większość stanowili użytkownicy samochodów.

Osobami najbardziej zainteresowanymi wszystkimi zgłoszonymi pomysłami dotyczącymi poprawy jakości i dostępności komunikacji miejskiej w Gliwicach (obniżenie cen przejazdów, więcej kursów, poprawa komfortu podróży, nowe linie autobusowe) byli piesi. Z kolei użytkownicy samochodów, w relatywnie największym stopniu, zareagowali na zmianę cen przejazdów, ale nie było to tak silne jak w przypadku pieszych. W porównaniu z pozostałymi badanymi kategoriami osób przemieszczających się po mieście, osoby przemieszczające się samochodami, stosunkowo najmocniej zareagowały na sugestię wzrostu opłat parkingowych oraz rozszerzenia strefy płatnego parkowania, jednakże uzyskane tu odsetki były niższe niż w pozostałych rozważanych opcjach, mających skłonić do przesiadki do transportu publicznego. Użytkownicy samochodów odpowiadali najczęściej (68%), że nic nie jest w stanie ich zachęcić, bo po prostu nie są zainteresowani korzystaniem z komunikacji miejskiej. Wśród osób, które przemieszczają się po mieście pieszo, odsetek ten wyniósł zaledwie 18%.

Użytkownicy komunikacji miejskiej w Gliwicach, w zdecydowanej większości (80%), z zadowoleniem wypowiadają się na temat komfortu podróży, częstotliwości kursowania komunikacji miejskiej (62%). Większość (56%) nie widzi też potrzeby tworzenia nowych linii. Trzeba jednak zaznaczyć, że oceny zdecydowanie pozytywne pojawiają się rzadko (nie osiągają wyniku dwucyfrowego), dominuje umiarkowane zadowolenie („raczej pozytywne”).

Oglądając wyniki, trzeba mieć na uwadze, że 21% podróżnych zgłosiło zastrzeżenia do komfortu podróży. 36% nie było zadowolonych z częstotliwości kursowania komunikacji, natomiast 41% uważało, że potrzebne są w mieście nowe linie. Być może dokładniejsze badanie zrealizowane wśród pasażerów komunikacji miejskiej na poszczególnych liniach wykazałoby, jakie konkretnie zastrzeżenia mają pasażerowie.

Warto tu przypomnieć, że według stanu na 31 grudnia 2014 r.² w Gliwicach było 185 autobusów. Aktualnie kursujące autobusy są w zdecydowanej większości (160) przystosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych, a ponad połowa z nich, to autobusy wielkopojemne (dwuczłonowe do 18 m – 82 pojazdy, a jednoczłonowe do 15 m – 26 pojazdów).

54% mieszkańców Gliwic jest za zamknięciem ulicy Zwycięstwa dla ruchu drogowego, przy czym 35% uważa, że zakaz ruchu pojazdów powinien obowiązywać na całej długości, a 19% - że na określonych fragmentach: wg 14%: od ul. Dolnych Wałów do Rynku, a w opinii najmniejszej grupy respondentów (5%) od ulicy Wyszyńskiego do Rynku. Trzeba jednak zauważyć, że odsetek przeciwników zamykania ulicy Zwycięstwa też jest duży i wynosi 40%. 6% badanych nie ma jednoznacznego zdania w tej sprawie.

Największymi zwolennikami zamknięcia ulicy Zwycięstwa są osoby najstarsze wiekiem (43% osób w wieku 60 i więcej lat chce zamknięcia ulicy na całej długości, a 60% stanowią zwolennicy zamknięcia choćby fragmentu). Za zamknięciem ulicy Zwycięstwa dla ruchu drogowego wyraźnie częściej opowiadają się osoby korzystające na co dzień z komunikacji miejskiej oraz te, które poruszają się pieszo niż zmotoryzowani (o całkowitym zamknięciu tej ulicy dla ruchu mówiło odpowiednio po 40% do 25%, natomiast zwolennicy zamknięcia choćby fragmentów to odpowiednio: 60%, 56% i 44%).

Niemal trzy czwarte mieszkańców Gliwic – czyli już wyraźnie więcej niż w przypadku ulicy Zwycięstwa – uważa, że Starówka powinna być wyłączona z ruchu, przy czym połowa jest za bezwarunkowym wyłączeniem tego obszaru z ruchu, a wśród pozostałych zwolenników ograniczeń, nieco częściej pojawia się pogląd, że wystarczy tylko wyłączenie kilku ulic (14%) niż wprowadzanie zakazów ruchu na sezon wiosenno-letni (8%). Przeciwnicy zakazu ruchu na obszarze Starówki stanowią zaledwie jedną czwartą ogółu mieszkańców miasta.

Akceptacja dla wyłączenia z ruchu Starówki jest wśród mieszkańców powszechna. Nawet wśród zmotoryzowanych mieszkańców Gliwic, przeciwnicy wprowadzania zakazu ruchu na obszarze Starówki znajdują się w mniejszości (32%).

² „Raport o stanie Miasta Gliwice – dane na koniec roku 2014” – uzupełnienie z sierpnia 2015 r.

2.5. E-Urząd

Wśród mieszkańców Gliwic 6% deklaruje, że już załatwiało sprawę w urzędzie drogą elektroniczną. Jednocześnie 5% mieszkańców nie załatwiało żadnej sprawy za pośrednictwem e-Urzędu, ale dzięki istnieniu strony internetowej, pozyskali niezbędne dokumenty i druki zanim udali się do urzędu. W sumie co dziewiąty mieszkaniec Gliwic, korzystał ze strony internetowej w celu pozyskania niezbędnych informacji. Dziewięciu na dziesięciu badanych przyznało, że w żaden sposób nie korzystali ze stron e-Urzędu.

Osoby, które korzystały z e-Administracji, czy to załatwiając jakąś sprawę drogą elektroniczną, czy też pobierając tylko druki, są niemal entuzjastyczne, jeśli chodzi o ocenę łatwości korzystania ze strony – aż 96% z nich wydaje oceny pozytywne, przy tym 37% ankietowanych ocenia korzystanie jako bardzo łatwe. Tylko 4% osób, które korzystały z tych stron, stwierdziło, że korzystanie e-Urzędu sprawiło im trudność. Trzeba jednak zauważyć, że oceny te dotyczyły „raczej trudnego” niż „bardzo trudnego” korzystania ze strony (żadna z badanych osób nie stwierdziła, by użytkowanie było bardzo trudne lub by wystawienie oceny miało sprawić jakiś kłopot).

Pozytywne oceny są powszechne, niezależnie od tego czy respondenci załatwiali jakąś sprawę drogą elektroniczną, czy tylko pobierali druki. Korzystanie z e-Administracji za bardzo łatwe uznało 41% osób, które załatwiały jakąś sprawę drogą elektroniczną i 33%, które pobierały druki. W sumie pozytywne oceny wydaje odpowiednio 97% i 95% z nich.

2.6. Ocena działalności Prezydenta Miasta

Zdecydowana większość – aż 84% mieszkańców Gliwic – pozytywnie ocenia działalność Prezydenta Miasta Zygmunta Frankiewicza, przy czym 20% bardzo dobrze. Osoby krytycznie odnoszące się do sposobu zarządzania miastem przez urzędującego Prezydenta stanowią zaledwie 9% (przy czym głosy zdecydowanie krytyczne, to zaledwie 1%). 7% badanych powstrzymało się od oceny.

Oceny bardzo dobre Prezydentowi Miasta za jego działalność, częściej niż inni, wystawiają osoby z wykształceniem średnim (23%) i wyższym (22%), takie, które nie biorą pod uwagę możliwości wyprowadzki z Gliwic (20%), mieszkają w tym mieście od urodzenia (26%) i czują się z tym miastem związane (21%).

W porównaniu z badaniem zrealizowanym przed dwoma laty, obecnie oceny działalności Prezydenta Miasta są zdecydowanie lepsze. Odsetek ocen pozytywnych wzrósł o 18 punktów procentowych – z 66% do 84% (przy czym zdecydowanie dobrych o 5 pkt proc., a po prostu dobrych o 13 pkt proc.), a negatywnych spadł o 10 pkt proc. – z 19% do 9% (bardzo złych o 4 pkt proc., a po prostu złych – o 6 pkt proc.). W porównaniu z edycją 2013, obecnie dwa razy mniej osób powstrzymało się od wyrażenia jednoznacznej opinii (spadek z 15% do 7%).

Warto w tym miejscu przypomnieć, że urzędujący Prezydent Miasta Zygmunt Frankiewicz jest najdłużej urzędującym prezydentem miasta w Polsce. Odkąd objął ten urząd w roku 1993, w kolejnych wyborach (najpierw pośrednich, później bezpośrednich) wybierany jest na to stanowisko. W ostatnich wyborach samorządowych, które odbyły się 16 listopada 2014 r. został wybrany już w I turze głosowania, uzyskując 55,77% poparcia. Najnowsze badanie realizowane jest rok po tamtym głosowaniu. Jak widać, uzyskane rok wcześniej poparcie mieszkańców także teraz znajduje swoje odzwierciedlenie w bardzo wysokich ocenach pracy Zygmunta Frankiewicza.

W 2015 roku Prezydent Gliwic Zygmunt Frankiewicz był laureatem kilku wyróżnień i nagród. Między innymi – otrzymał tytuł „Samorządowiec roku 2014” przyznawany przez „Pismo Samorządu Terytorialnego WSPÓLNOTA” drugie miejsce w rankingu prezydentów polskich miast przygotowanym przez tygodnik „Newsweek”, również drugie miejsce w Ogólnopolskim Rankingu PERŁY SAMORZĄDU w kategorii włodarzy miasta powyżej 100 tys. mieszkańców „Dziennika Gazety Prawnej”.

2.7. Źródła informacji Gliwiczan o tym, co się dzieje w mieście

Mieszkańcy Gliwic, pytani o źródła informacji o działaniach władz lokalnych, najczęściej wskazywali na dzienniki lokalne oraz lokalną telewizję (po 20%); jednakże niewiele rzadziej wymieniali tygodniki lokalne (18%). Inne źródła informacji o tym, co się dzieje w mieście mają – w skali ogółu mieszkańców – mniejsze znaczenie.

Wśród źródeł wskazywanych w drugiej kolejności – za trójką liderów – znalazły się lokalne portale internetowe i lokalne radio, miejska strona internetowa oraz ogólnokrajowe portale internetowe (w tym miejscu trzeba przypomnieć, że niektóre pozwalają na wyszukiwanie informacji według miast).

Informacje pochodzące od rodziny czy znajomych lokują się na jeszcze niższym poziomie niż źródła ogólnokrajowe.

W porównaniu z badaniem zrealizowanym w 2013 roku, znacząco wzrosło pozyskiwanie informacji za pośrednictwem telewizji lokalnej. Jednocześnie odnotowaliśmy spadek czytelnictwa dzienników – zarówno lokalnych jak i ogólnopolskich. Nieco mniej badanych niż przed dwoma laty deklarowało korzystanie z miejskiej strony internetowej oraz z lokalnych portali internetowych.

Przeszło jedna trzecia mieszkańców korzysta z różnych form komunikacji Urzędu Miejskiego. Najpopularniejsze są: profil miasta na Facebooku (15%), Miejski Serwis Informacyjny (14%) oraz strona www.gliwice.eu. (12%). Inne formy wykorzystywane są zdecydowanie rzadziej.

Im młodszy badani, tym częściej korzystają z różnych form komunikacji Urzędu Miejskiego (wśród osób poniżej 30. roku życia – 63% i 55% wśród trzydziestolatków, natomiast wśród pięćdziesięciolatków – 20%, a wśród starszych – 16%). Najpopularniejszym miejscem jest facebook – stronę tę odwiedza aż jedna trzecia osób poniżej 30. roku życia i niemal jedna czwarta trzydziestolatków, podczas gdy wśród osób po 50. roku życia – zaledwie co dwudziesty. Miejski Serwis Informacyjny jest równie popularny wśród osób poniżej 50. roku życia (jedna piąta). Z kolei strona www.gliwice.eu najczęściej odwiedzana jest przez trzydziestolatków (21%).

Najmniej popularne są Biuletyn Informacji Publicznej, Twitter – Miasto Gliwice, Instagram – Gliwice Official, aplikacja mobilna Gliwice, Pinterest – Miasto Gliwice – niezależnie od wieku, badani rzadko z nich korzystają, a jeśli tak, to nieco częściej robią to młodszy niż starsi respondenci.

Im wyższe wykształcenie badanych, tym częściej deklarowali oni korzystanie z różnych form komunikacji Urzędu Miejskiego (wśród osób z wykształceniem podstawowym – zaledwie jedna piąta, natomiast z wyższym – połowa). Najpopularniejsze wśród osób z różnym poziomem wykształcenia są: profil miasta na facebooku oraz Miejski Serwis Informacyjny, ale także strona www.gliwice.eu. Osoby z wykształceniem wyższym korzystają ponadto z Biuletynu Informacji Publicznej; dwa rzadziej zdarza się to osobom z wykształceniem średnim.

Niezależnie od poziomu wykształcenia, niewiele osób korzysta z Twitter – Miasto Gliwice, Instagram – Gliwice official, aplikacji mobilnej Gliwice, Pinterest – Miasto Gliwice.

Aż 85% badanych pozytywnie ocenia dostępność informacji o tym, co się dzieje w mieście. Tylko 5% respondentów wyraża krytyczne opinie.

Najwięcej ocen pozytywnych wydają najmłodszy badani, a więc te osoby, które najbardziej intensywnie korzystają z różnego rodzaju form komunikacji – oceny pozytywne wydaje 91% osób poniżej 30. roku życia, 89% trzydziestolatków i 88% - czterdziestolatków, podczas gdy wśród osób najstarszych (60 i więcej lat), którzy w najmniejszym stopniu korzystają z mobilnych źródeł informacji, odsetek ten wynosi już tylko 78%, co jednak nie oznacza częstszych ocen krytycznych (ale częściej występujący brak opinii).

Podobnych zależności nie obserwujemy już jednak w przypadku wykształcenia – pomimo obserwowania częstszego korzystania z większości mobilnych form komunikacji przez te osoby niż osoby z wykształceniem podstawowym czy zasadniczym zawodowym (oceny pozytywne wydaje odpowiednio 82% i 84% z nich). Może to wynikać z większego krytycyzmu w ocenach i większych oczekiwań osób z wykształceniem wyższym.

W porównaniu z sytuacją sprzed dwóch lat, obecnie obserwujemy wzrost satysfakcji mieszkańców z dostępności informacji o tym, co się dzieje w mieście.

W 2013 r. swoje zadowolenie wyrażało 75% badanych, podczas gdy obecnie odsetek ten wzrósł o 10 punktów procentowych. Jednocześnie ubyło osób wyrażających swoje niezadowolenie (przed dwoma laty było to 13%, natomiast teraz odsetek dwa i pół razy mniejszy).

2.8. Prasa, radio, telewizja – media najczęściej wykorzystywane przez gliwiczian

Stacją najczęściej przez badanych słuchaną jest RMF FM – wskazało ją 34% respondentów. Na kolejnych miejscach znalazły się Radio CCM (13%), Radio Zet (11%), Radio Katowice (9%) oraz Trójka (8%).

W badanej populacji 21% respondentów przyznało, że nie słucha radia. Najogólniej można powiedzieć, że ogólne tendencje – jeśli chodzi o słuchalność stacji radiowych – kształtują się na podobnym poziomie, jak przed dwoma laty (niezaprzeczalnym liderem jest RMF FM, a wśród stosunkowo chętnie słuchanych stacji nadal znajdują się Trójka, Radio Zet, Radio CCM, Radio Katowice, Radio Eska).

Najpopularniejsze tytuły prasowe w Gliwicach, to Nowiny Gliwickie (czytuje je 26% pytanym) oraz Metro (20%). Po inne gazety mieszkańcy sięgają już rzadziej – na Gazetę Wyborczą wskazało 12% respondentów, na Dziennik Zachodni – 10%, Fakt – 8%, a Nasze Miasto – 7%. 28% respondentów przyznało, że nie czyta gazet.

W porównaniu z badaniem z 2013 roku, zmieniła się hierarchia czytelnictwa głównych tytułów. W badaniu zrealizowanym przed dwoma laty, na pierwszym miejscu wskazano Gazetę Wyborczą (16%), na drugim Nowiny Gliwickie (12%), natomiast na trzecim – Dziennik Zachodni (6%). W najnowszej edycji, lokalne Nowiny Gliwickie zdecydowanie wygrywają z Gazetą Wyborczą (26% do 12%). Trzeba jednak przyznać, że wynik Gazety Wyborczej jest niewiele niższy niż przed dwoma laty. Nieco wyższy wynik ma z kolei Dziennik Zachodni. Ważną różnicą jest też pojawienie się w tym czasie na rynku bezpłatnej gazety codziennej Metro, która w tej chwili znajduje się drugiej pozycji w rankingu czytelnictwa prasy wśród gliwiczian.

Niemal trzy piąte (57%) gliwiczian przegląda portale informacyjne. Zdecydowanie najpopularniejszy jest Onet.pl, który wskazało 26% pytanych. Wśród portali informacyjnych wskazywanych na drugim miejscu znalazły się Interia.pl (13%), 24gliwice.pl (11%) oraz Wirtualna Polska (10%). Dwa razy rzadziej niż te portale wskazywano Naszemiastogliwice.pl (5%), Gazeta.pl (5%), Dzisiajwgliwicach.pl (4%) oraz Nowiny.gliwice.pl (3%) i Infogliwice.pl (3%).

W porównaniu z ubiegłym rokiem można stwierdzić, że wciąż rola lidera przypada portalowi Onet.pl, natomiast Wirtualna Polska ma dwa razy mniej wskazań. Bardziej szczegółowe porównywanie wyników tegorocznych badań z poprzednimi – ze względu na różnice metodologiczne – jest niemożliwe.

2.9. Mieszkańcy Gliwic o konsultacjach społecznych

Konsultacje społeczne, to forma dialogu między władzą a mieszkańcami, podejmowana wtedy, gdy władze chcą poznać opinie ludzi i zrozumieć argumenty różnych osób w danej sprawie (np. spotkania z mieszkańcami, budżet obywatelski, referenda dotyczące spraw lokalnych itp.).

Co trzeci mieszkaniec Gliwic (34%) przyznaje, że słyszał, że w mieście organizowane były konsultacje społeczne. Natomiast do większości (dwóch na trzech respondentów) informacja o takim przedsięwzięciu nie dotarła. Najczęściej poinformowani w tym temacie są czterdziestolatkowie. Im wyższe wykształcenie badanych, tym częściej deklarowali oni swoją wiedzę w tym zakresie.

Wśród osób, które słyszały o konsultacjach społecznych organizowanych w Gliwicach, co piąty brał w nich do tej pory udział (21%). Jednocześnie niemal ośmiu na dziesięciu respondentów przyznaje, że nie mieli dotychczas tego typu doświadczeń. Częściej w konsultacjach społecznych brały udział osoby starsze (60 lat i więcej).

45% mieszkańców wyraża chęć uczestnictwa w konsultacjach społecznych, podczas gdy niemal połowa mieszkańców Gliwic (47%) przyznaje, że nie jest zainteresowana, by brać udział w tego typu przedsięwzięciu. Zainteresowanie udziałem w konsultacjach społecznych wzrasta wraz z poziomem wykształcenia respondentów. Częściej taką chęć deklarują również trzydziesto-

i czterdziestolatkiem. Natomiast jej brak jest domeną przede wszystkim seniorów (osób powyżej sześćdziesiątego roku życia).

Opinie gliwiczian, którzy słyszeli o konsultacjach społecznych dotyczące tego, czy są one przeprowadzane w mieście w stopniu wystarczającym, czy też nie, są podzielone. Trzech na dziesięciu badanych (29%) uważa, że częstotliwość konsultacji społecznych, z jaką odbywają się one obecnie, jest odpowiednia. Nieco więcej respondentów (38%) uważa, że powinny się odbywać częściej. Co trzeci zapytany (33%) nie zajął stanowiska w tej sprawie. Seniorzy częściej uważają, że nie ma potrzeby, by konsultacje społeczne były przeprowadzane z większą częstotliwością, natomiast trzydziestolatkiem, pięćdziesięciolatkiem oraz osoby z wykształceniem wyższym uważają obecną częstość ich występowania za niewystarczającą.

2.10. Budżet obywatelski według mieszkańców

Budżet obywatelski jest ideą, dzięki której mieszkańcy miast mogą zarówno zaproponować, jak i wybierać z zaproponowanych przez innych, pomysły na wydanie określonej sumy z budżetu miasta. Jest to więc niezwykle istotne, by każdy mieszkaniec miał świadomość, że taką możliwość posiada. Tymczasem ponad połowa mieszkańców Gliwic (56%) nie wie, czy w Gliwicach funkcjonuje budżet obywatelski. Co czwarty obywatel (26%) zdaje sobie sprawę z tego typu działań. Pozostali (17%) natomiast są przekonani, że budżet obywatelski w Gliwicach nie działa. Częściej to mężczyźni tkwią w tym błędzie. Podczas, gdy osoby trzydziestoletnie i wykształcone na poziomie wyższym z większą częstotliwością są świadome jego funkcjonowania.

Mimo tego, że jedynie co czwarta osoba jest świadoma funkcjonowania budżetu obywatelskiego, to ponad połowa mieszkańców (60%) byłaby zainteresowana udziałem w głosowaniu nad projektami zgłoszonymi w jego ramach. Niemal co trzeci gliwiczanie (31%) takiego zainteresowania nie deklaruje.

2.11. Ewaluacja oferty edukacyjnej szkół w Gliwicach

Wśród mieszkańców Gliwic, 20% respondentów deklaruje posiadanie przynajmniej jednego dziecka między szóstym a osiemnastym rokiem życia. Przy czym 13% badanych zadeklarowało posiadanie jednego dziecka w tym wieku, a pozostałych 7% ma ich więcej.

69% rodziców dzieci w wieku szkolnym przyznaje, że ich dziecko uczęszcza do szkoły podstawowej. 26% z nich mają dzieci, które uczą się w gimnazjach, a 19% - w szkole ponadgimnazjalnej. Podczas udzielania odpowiedzi respondenci nie uwzględniali liczby dzieci, które uczęszczają do poszczególnego rodzaju szkoły, dlatego też powyższe wyniki nie przekładają się bezpośrednio na dane statystyczne dostępne w Głównym Urzędzie Statystycznym. Ponadto, w naszym badaniu nie uwzględniamy rodziców uczniów dojeżdżających do gliwickich szkół spoza miasta.

Rodzice dzieci w wieku szkolnym ocenili również poszczególne aspekty oferty edukacyjnej oferowanej przez gliwickie placówki edukacyjne. Obecnie zdecydowana większość gliwiczian, ogólnie rzecz biorąc, oceniła dobrze ofertę edukacyjną miasta. Najlepiej w tym zestawieniu wypada poziom nauczania szkół w Gliwicach oczami badanych (92% pozytywnych ocen), z kolei zaangażowanie nauczycieli (87%) oraz bezpłatne zajęcia dodatkowe organizowane przez szkołę (81%). Rzadziej, choć wciąż często (trzech na czterech zapytanych) wskazywano, że na dobrym poziomie stoją również wyposażenie szkół w materiały i przyrządy dydaktyczne oraz współpraca ze specjalistami przy wspomaganie rozwoju dziecka (po 74%). Rodzice dzieci uczących się w szkołach podstawowych częściej doceniają poziom współpracy ze specjalistami oraz bezpłatne dodatkowe zajęcia.

2.12. Opinie mieszkańców na temat przedsięwzięć dofinansowywanych przez miasto

Gliwiczanie zostali również poproszeni o wypowiedzenie się na temat dofinansowania działalności wskazanych podmiotów na terenie miasta.

Ustosunkowywali się oni do trzech celów przeznaczenie finansów znajdujących się w budżecie Gliwic.

Większość mieszkańców Gliwic (58%) uważa, że miasto powinno dofinansowywać klub piłkarski PIAST GLIWICE. Przeciwni takiemu przeznaczeniu części budżetu jest niemal trzech na dziesięciu respondentów (28%). Co ósmy badany (13%) nie ma zdania na ten temat.

Osoby młode (18-39 lat) oraz mężczyźni częściej popierają pomysł dofinansowywania przez miasto klubu piłkarskiego PIAST GLIWICE.

Placówki służby zdrowia, ogólnie rzecz biorąc, powinny być w pełni finansowane z zasobów budżetu państwa. Jednakże gliwiczanie zostali zapytani o to, czy również miasto powinno dofinansowywać placówki służby zdrowia w mieście, mimo tego, że stałoby się to kosztem zmniejszenia środków przekazanych na inne cele. Okazuje się, że niemal dwie trzecie badanych uważa, że miasto powinno przeznaczyć środki na ten cel. Trzech na dziesięciu mieszkańców Gliwic (29%) jest przeciwna tego typu pomysłowi, a niemal co dziesiąty (8%) nie zajmuje konkretnego stanowiska.

Warto w tym miejscu przypomnieć, że w 2015 r. Miasto Gliwice sfinansowało zakup kilkunastu nowych urządzeń dla Szpitala Miejskiego nr 4 o łącznej wartości 700 tys. zł. Uzyskane wyniki wskazują, że działania tego typu spotykają się z dużą akceptacją wśród mieszkańców.

Osoby starsze (50 lat i więcej) częściej deklarowały, że miasto powinno dofinansowywać placówki służby zdrowia funkcjonujące w Gliwicach. Natomiast przeciwnie temu są były z większą częstotliwością osoby w średnim wieku (30-49 lat).

Mieszkańcy Gliwic mieli również ustosunkować się do pomysłu dofinansowania z budżetu miasta jednej instytucji kultury. Gliwicki Teatr Muzyczny powinien być dofinansowywany przez miasto Gliwice zgodnie ze zdaniem przeważającej większości gliwiczian (79%). Co ósmy badany (12%) natomiast wyraża przeciwne zdanie.